

ÅRSBERETNING 2013

Norsk Fosterhjemsforening

INNHALDSFORTEGNELSE

	Side
SAMMENDRAG	3
1. ORGANISASJONEN	5
1.1 FORMÅL OG OPPBYGGING	5
1.2 HOVEDSTYRET	5
1.2.1 Oppgaver gjennom 2013	6
1.3 KONTROLLUTVALGET	7
1.4 VALGKOMITEEN	7
1.5 FYLKESFORENINGENE	7
1.5.1 Økonomi	8
1.5.2 Aktiviteter	9
1.6 PROFILERING, KOMMUNIKASJON og MEDIA	10
1.7 FAGLIG RÅD	10
1.8 SEKRETARIATET	11
2. ØKONOMI	12
3. HANDLINGSPLAN	12
4. MEDLEMSUTVIKLING	15
4.1 FAMILIEMEDLEMMER/STØTTEMEDLEMMER	15
5. FOSTERHJEMSKONTAKT	16
6. PROSJEKTER	16
6.1 PROSJEKTER 2013	16
6.1.1 Nye prosjekter	16
6.1.2 Avsluttede prosjekter	17
7. RÅDGIVNINGSTJENESTEN	17
7.1 ANTALL OG INNHOLD	17
7.2 GEOGRAFI	18
7.3 TEMAER	18
8. SAMARBEID OG KONTAKT UTENFOR ORGANISASJONEN	19
8.1 SAMARBEIDSINSTANSER	19
8.2 HØRINGSINNSPILL	19
9. INTERNASJONALT SAMARBEID	19
9.1 NOFCA	19
9.2 IFCO	20
9.3 APFEL	21
10. MEDLEMSKAP	22

SAMMENDRAG

- **Organisasjon**

Norsk Fosterhjemsforening kan igjen se tilbake på et aktivt år. Hovedstyret har behandlet mange viktige saker, arrangert fylkesledersamling i januar, organisasjonskurs for tillitsvalgte i april og landsmøte i oktober. Foreningen har representert i møter og konferanser i inn- og utland. Vi har også vært med å stifte den nye europeiske organisasjonen Apfel. Vi har vært vertskap for det nordiske nettverket NOFCA og deltatt på verdenskonferanse i IFCO.

- **Økonomi**

Fra 2013 ble det endring på hvor foreningen skal sende søknad om driftsmidler. Heretter vil det være Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og ikke Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Bld) som avgjør søknadene. Det gjelder både driftstilskudd og prosjekter. Foreningen fikk innvilget det samme beløp i driftstilskudd for 2013 som i 2012, og i tillegg fikk vi innvilget midler til gjennomføring av to prosjekter. Det har vært et økt salg av bøker og temahefter, momsrefusjonen ble høyere og økt antall medlemskap har gjort underskuddet for 2013 mindre enn budsjettet.

- **Fylkesforeningene**

Fylkesstyrene har gjennomført mange samlinger med og uten fosterbarn og egne barn gjennom 2013. Gjennomsnittlig arrangerer de to samlinger per år. I enkelte fylker gjøres disse samlingene i samarbeid med Bufetat i regionen. Det er positivt, da det er stor administrasjon for et fylkesstyre å gi gode samlinger for fosterforeldre og barn. Disse samlingene utgjør ofte over 100 deltakere.

To av foreningens fylkesforeninger har dessverre ikke kommet i gang med nytt fylkesstyre. Det er svært uheldig for medlemmene i disse fylkene, da samlinger for fosterhjemmene er avhengig av et aktivt fylkesstyre som legger til rette. Vi ser at Bufetat av budsjettmessige årsaker har redusert på antall samlinger for fosterforeldre. Det kommunale barnevernet har i liten grad vært på banen med å arrangere samlinger for fosterforeldre eller fosterbarn. Nabofylker har invitert til sine arrangement i et forsøk på å gi et tilbud til de som ikke har fylkesstyre i eget fylke. Fylkene er gjennom medlemmene oppfordret til å melde seg til et interimstyre, men uten at det har gitt resultat. Det er også foretatt ringerunde i ett av fylkene hvor de ble oppfordret til å være med i et foreløpig styre.

- **Profilering**

Profileringen har utviklet seg med synlige resultater på websiden sentralt og i fylkene, og landsmøtet godkjente våre felles retningslinjer for å bruke Facebook på en forsvarlig måte. Ny brosjyre er under arbeid og denne vil foreligge tidlig i 2014. Foreningen la opp budsjett for 2013 i underskudd for å få inn en ekstra medarbeider til å utvikle websiden, søke prosjektmidler m.m. Vi har utfordringer med å kommunisere med alle våre medlemmer. Riktignok fungerer Facebook og websiden, men 1/3 av våre medlemmer har ikke e-postadresser. Men for enkelte medlemmer blir kommunikasjonen bare opprettholdt gjennom Fosterhjemskontakt og per telefon.

Med prosjektmidler fra Bufdir har det vært mulig å starte opp prosjektene *Brobygging mellom foreldre og Hvert fosterbarn sin livsbok*. Prosjektet *Drømmelandet*, med midler fra Helse og Rehabilitering ExtraStifelsen, avsluttes i 2014.

Fosterhjemskontakt kom ut med 6 nummer i 2013 og har en fin utvikling. Her får vi stadig tilbakemeldinger fra fornøyde lesere.

ÅRSBERETNING 2013

Norsk Fosterhjemsforening

Etter diverse kontakt, telefon, e-post og møter, vil Norsk Fosterhjemsforening i januar 2014 underskrive en ettårs samarbeidskontrakt med Sametinget. Her vil det legges vekt på gjensidig informasjon og følge opp at urbefolkningens barn som plasseres i norske fosterhjem får ivaretatt sin kultur og sitt språk.

- **Rådgivning**

Rådgivning har hatt stor pågang, og dessverre opplever vi daglig at fosterforeldre der ute sliter uten å få den kvalifiserte hjelpen de trenger. De opplever kompliserte juridiske, psykologiske og økonomiske problemstillinger. Vi opplever at det er et stort behov for den nøytrale rådgivningen Norsk Fosterhjemsforening kan tilby. Denne tjenesten må utvides. Henvendelsene har økt fra det offentlige barnevern, foreldre og fosterforeldre. Vår forening kan tilby telefonsamtale, men har ingen mulighet til å dekke opp det store behovet som går utover kontakt per telefon. Vi løfter problemstillinger videre opp til myndighetene, men har ikke mulighet til å dekke fullt ut behovet fosterforeldre har da vi ikke har kapasitet til å gå inn i enkeltsaker.

- **Media**

Foreningen har vært representert i avis, tv og radio gjennom året.

- **Det store barnevernløftet**

I juni ble Prop 106 L *Endringer i barnevernloven* vedtatt av Stortinget. Med denne proposisjonen ble det satt punktum for *det store barnevernløftet* som har preget barnevernet med alle sine rapporter og nedsatte utvalg gjennom de siste tre årene. Forskningen *Fosterhjem for barns behov* legges frem i sin helhet på nyåret 2014. For foreningen har dette betydd at mye tid har gått med til skriftlige og muntlige innspill, representasjon i nasjonale arbeidsgrupper, referansegrupper m m. Fokuset har vært rettet mot vårt bidrag for å få en bedre fosterhjemsomsorg. Foreningen er fornøyd med at vi har vært direkte representert gjennom hele prosessen, men har gitt uttrykk for skuffelse over at det kommunale barnevernet generelt og fosterhjemsomsorgen spesielt mangler gjennomgang. Her har foreningen fremmet behov for en NOU. Vi har videre lagt til rette for at våre medlemmer har vært informanter for både Bufdir og Nova i forbindelse med flere av forskningsprosjektene i 2013.

Dette ble ytterligere lagt vekt på i høringsinnspill fra foreningen i desember 2013, hvor vi mener at rettsikkerheten for fosterbarn blir svekket med den nye ordningen som vil tre i kraft fra februar 2014.

Foreningen har gjennom lang tid påpekt behovet for gjennomgang og endringer av de store variasjonene i betalingsordningene og oppfølging fra det kommunale barnevernet. Dette kom med i Prop 106 L. Bufdir igangsatte på oppdrag fra Bld to utredninger *Fosterforeldres økonomiske rammevilkår* og *Bruk av statlige fosterhjem og forsterkede kommunale fosterhjem*. Konklusjonen fra disse undersøkelsene vil foreligge i 2014. Det er ingen nasjonale retningslinjer for hvordan frikjøp blir forvaltet. Foreningen har også stilt spørsmål om hvorvidt barnevernet ivaretar rettsikkerheten for fosterbarn med større tiltaksbehov, plasseres i kommunale fosterhjem – med oppfølging av et underbemannet kommunalt barnevern.

Vi har lobbet for at barnevernloven skulle bli en rettighetslov, at det er behov for en full gjennomgang av fosterhjemsomsorg (NOU) og foreningen sammen med mange andre tunge aktører har gitt innspill med faglig og organisatorisk begrunnelse for at tilsyn med barn i fosterhjem må legges utenfor kommunen.

Videre i Prop 106 L har våre innspill blitt hørt, og Stortinget vedtok, profesjonalisert tilsyn, sikre god veiledning og oppfølging av fosterforeldre, fosterbarn skal sikres medvirkning, god utredning av barnet før plassering og barnevernet skal sikre dokumentasjon av fosterbarnets historie. Her foreslås bruk av livsbok, noe foreningen har hatt som tiltak gjennom de siste to årene.

1. ORGANISASJONEN

1.1 FORMÅL OG OPPBYGGING

Norsk Fosterhjemsforening er en uavhengig interesseorganisasjon i forhold til politiske partier og trossamfunn. Foreningen skal være en aktiv pådriver for å heve kvaliteten på alle plan innen fosterhjemsomsorgen.

Hvem kan bli medlem?

Følgende kan bli medlemmer i Norsk Fosterhjemsforening: fosterforeldre, besøkshjem, beredskapshjem, familiehjem for barn og ungdommer og tilsvarende ordninger som er godkjent. Et fosterhjem har ett medlemskap, og begge fosterforeldre vil da ha de samme rettigheter.

Foreningens oppbygging

Norsk Fosterhjemsforening er en frivillig og demokratisk oppbygget organisasjon. Det innebærer at foreningen følger vanlige demokratiske spilleregler, at det foretas valg til alle foreningens tillitsverv og at foreningens arbeid er tuftet på flertallsvedtak fattet i foreningens lovlige organer.

Foreningens øverste organ er landsmøtet, som holdes hvert annet år. Vedtak fattet av landsmøtet er bindende for alle ledd i organisasjonen.

Kontrollutvalget skal påse at vedtekter og beslutninger blir fulgt. Foreningen har også en valgkomité som blant annet har ansvar for å legge frem for landsmøtet forslag til medlemmer i hovedstyret.

Hovedstyret er foreningens øverste organ mellom landsmøtene og som tar avgjørelser i alle saker som handler om Norsk Fosterhjemsforening, med unntak av lokale forhold som primært er fylkesforeningenes ansvar.

Fylkesforeningene har et tilsvarende ansvar som hovedstyret, men på fylkesnivå. Det er lokalforeninger i alle landets 19 fylker.

Sekretariatet er foreningens utøvende organ på nasjonalt nivå, og betjener alle medlemmer, tillitsvalgte og samarbeidsparter. Foreningen har også et faglig råd hvor blant annet styreleder, generalsekretær og fagkonsulent deltar.

1.2 HOVEDSTYRET

Hovedstyret frem til oktober 2013:

Leder:	Torunn Hauen Aks, Telemark, region Sør
Nestleder:	Bjørn Morten Holm, Sør-Trøndelag region Midt
Styremedlemmer	Jim Skogsholm, Nordland, region Nord
	Gunnel Vedøy Broshaug, Rogaland, region Vest
	Mia Solberg, Østfold, region Øst
	Odd Terje Henriksen, Finnmark, region Nord/

ÅRSBERETNING 2013
Norsk Fosterhjemsforening

Varamedlemmer:

Tron Elvenes, Akershus, region Øst
Kjersti Garnes Overvik, Sør-Trøndelag, region Midt
Judith Gausdal, Sogn og Fjordane, region Vest

Valgt på landsmøtet 2013.

Hovedstyret etter oktober 2013 til oktober 2015

Leder: Torunn Hauen Aks, Telemark, region Sør

Nestleder: Bjørn Morten Holm, Sør-Trøndelag region Midt

Styremedlemmer

Mia Solberg, Østfold, region Øst
Kjersti Overvik, region Midt
Jim Skogsholm, Nordland, region Nord
Solfrid Kjærvoll Birkedal, region Vest

Varamedlemmer:

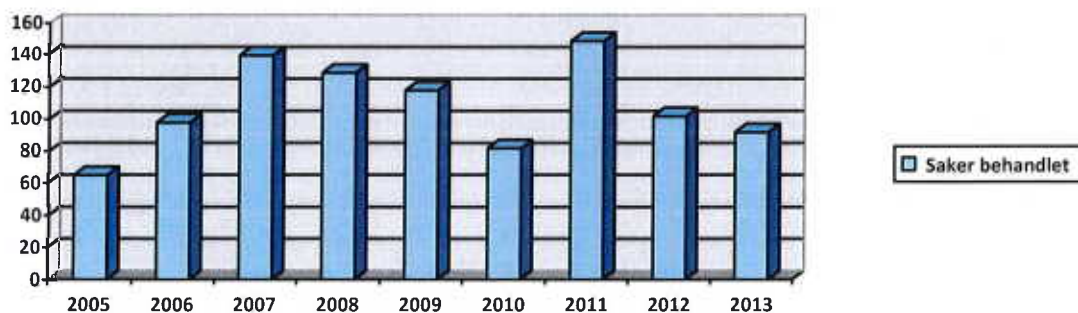
Odd Terje Henriksen, Finnmark, region Nord
Pål Dahl Andersen, region Vest
Ann Johanne Edvardsen, region Midt
Judith Gausdal, Sogn og Fjordane, region Vest

1.2.1 Oppgaver gjennom 2013

Hovedstyret har i 2013 hatt syv møter. Ett av disse ble lagt i forbindelse med landsmøtet i oktober. Hovedstyremøter blir lagt til ca. hver sjette helg, med oppstart kl. 18 på fredag og avslutter søndag kl. 14. Møtene utgjør ca. 14 dager i løpet av året.

Hovedstyret har behandlet 92 saker gjennom 2013. Dette er en nedgang fra 2012 hvor det ble behandlet 102 saker. Alle hovedstyrets medlemmer har gjennom 2013 vært stabilt til stede ca. hver sjette helg og bare med et par unntak har vara blitt innkalt.

Nedenfor vil det komme frem i graf antall behandlede saker i hovedstyret siden 2005 til og med 2013. I 2013 ble det til sammen behandlet 92 saker.

1.3 KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalg frem til oktober 2013:

Leder:	Rolf E. Hermannsen, Telemark, region Sør
Medlemmer:	Turid Bræk, Sør-Trøndelag, region Midt-Norge Thor Johansen region Øst (erstattet Arne Olav Pedersen region Vest)
Varamedlem:	Trond Sandmo, Oslo, region Øst

Kontrollutvalget har løpende blitt oppdatert skriftlig og muntlig vedrørende status i de to fylkene hvor hovedstyret har gått inn med internkontroll og overtatt administrasjon og økonomi. Ingen saker til behandling i kontrollutvalget i 2013.

Kontrollutvalg fra oktober 2013 til 2015:

Leder:	Thor Johansen region Øst
Medlemmer:	Margareth Guttormsen, region Nord Turid Bræk, Sør-Trøndelag, region Midt-Norge
Vara:	Mette Westergren, region Sør

1.4 VALGKOMITEEN

Valgkomitè frem til oktober 2013:

Leder:	Gunn Wold, Sør-Trøndelag, region Midt-Norge
Medlemmer:	Svein A. Karlsen, Hordaland, region Vest Björg Johansen, Østfold, region Øst

Valgkomiteen var til stede på foreningens organisasjonskurs i april og landsmøtet i oktober.

Valgkomite fra oktober 2013 til oktober 2015:

Leder:	Gunn Wold, Sør-Trøndelag, region Midt-Norge
Medlemmer:	Monica Sjursen Skogland, region Vest Björg Johansen, Østfold, region Øst
Vara:	Arild Ullebø, region Vest

1.5 FYLKESFORENINGENE

Fylkesforeningene er selvstendige juridiske enheter under moderorganisasjonen Norsk Fosterhjemsforening.

Norsk Fosterhjemsforening har 19 fylkesforeninger. Hver fylkesforening skriver sin egen årsberetning, årsregnskap, budsjett og aktivitetsplan som sendes foreningen sentralt. Det var to fylkesforeninger som av forskjellige grunner ikke gjennomførte valg av fylkesstyre i 2013. I begge fylker tok hovedstyret

ÅRSBERETNING 2013 Norsk Fosterhjemsforening

formelt over administrasjon og økonomi inntil nytt fylkesstyre blir valgt. Vestfold fylkesforening fikk nytt fylkesstyre i 2013 etter et par år hvor det ikke har vært valgt styre.

Hovedstyrets regionansvarlig med spesielt ansvar for fylkene i sin region:

Regionansvarlige i hovedstyret frem til oktober 2013:

Region Midt: Bjørn Morten Holm

Region Nord: Jim Skogsholm

Region Vest: Gunnel Vedøy Broshaug

Region Øst: Mia Solberg

Region Sør: Odd Terje Henriksen

Etter landsmøtet 2013

Regionansvarlige i hovedstyret:

Region Midt: Bjørn Morten Holm

Region Nord: Jim Skogsholm

Region Vest: Solfrid Kjærvoll Birkedal

Region Øst: Mia Solberg

Region Sør: Kjersti Overvik

1.5.1 Økonomi

Fylkesforeningene fikk overført driftsmidler på til sammen kr 495 000 for 2013 etter vedtak i landsmøtet 2011.

Refusjon av medlemskontingent sendes ut fire ganger i året, kvartalsvis. Medlemskontingent refunderes med en fordeling på 45 prosent sentralt og 55 prosent til fylkene. Netto medlemsøkning i fylkesforeningene per 31.12 refunderes med 75 prosent per medlemskap. Fylkene fikk kr 913917 i kontingentrefusjon for 2013.

I tillegg har fylkene fått mulighet til å søke på ekstra driftsmidler av en sentral driftspott på ca. kr 220 000. Åtte fylker søkte og fikk midler til vervekampanje, likemannsarbeid, foredragsholdere ved samlinger, deltakelse på organisasjonskurs og landsmøte. Etter søknader ble innvilget, ble restbeløp på kr 110 000 overført til fylkesledersamling i 2014.

For 2013 har hovedstyret hatt forvaltningen av tre fylkers økonomi. Medlemsrefusjon og driftstilskudd til disse fylker blir lagt til deres respektive oppbevarte konto inntil formeldt styre er på plass. Ett av fylkene har opprettet styre, men ikke opprettet bankkonto.

Mange fylker bedrer sin økonomi ved å arrangere samlinger/kurs hvor medlemmene betaler en egenandel. Mange sender søknad om dekning av familiesamling til sin omsorgskommune og får dette innvilget – andre gjør det ikke. Fylkesstyrene søker også Studieforbundet næring og samfunn om støtte til eksempelvis samtalegrupper, gjennom loddsalg eller får inn penger ved at de er registrert i Frivillighetsregistret som utløser grasrotandel. Litt over halvparten av fylkesforeningene var registrert i Enhetsregisteret i 2012. I 2013 var det bare ett fylke som ikke var registrert. Totalt sett er økonomien

relativt bra i fylkesforeningene også i år, men en til to samlinger burde fosterforeldre kunne få dekket av sin omsorgskommune slik at de selv slapp å måtte betale egenandel.

1.5.2 Aktiviteter

Noen av fylkesforeningene har arrangert opptil fire familiesamlinger i løpet av 2013. Mange av samlingene gjennomføres i et samarbeid med Bufetat, men de fleste samlinger arrangeres av fylkesforeningene. Det er varierende hvorvidt samlingene er for fosterforeldre, eller hele fosterfamilien med fosterbarn og egne barn. Det har ellers blitt arrangert kurs (eks hvordan søke økonomiske midler, skole, tilknytning, traumebevisst omsorg m.m.), temakvelder og seminarer med inviterte foredragsholdere. Flere fylker har fosterhjemskafeer, samtalegrupper - også for fosterfedre - kurs og ungdomskvelder/samlinger med kokkekurs for fosterbarn og fostersøsken, kino og pizzakvelder, bowlingkvelder, ungdomsråd (13 -18 år), og et par fylker har opprettet likemannstelefon. Ett fylke arrangerte samling for 23 ungdommer. Det er i 2013 startet opp grupper for enslige fosterforeldre, daggrupper for fosterforeldre, Det blir arrangert teaterkvelder, kanefart, skidag og førjulssamlinger med verksted. Mange fylker arrangerer kurs som går opp mot fokusområder i foreningens tiltaksplan.

Fylkeslederne får mange henvendelser. Avhengig av kompleksiteten i henvendelsen videreformidles disse til ansatt rådgiver i sekretariatet. Et fylke har etablert likemannsgrupper for beredskapshjem, ungdomsfamilier og kommunale fosterhjem, og et annet har fast telefontid på kveldstid hvor fosterforeldre kan henvende seg til likemenn.

Det er også i 2013 varierende hvorvidt fylkesstyrene har faste samarbeidsmøter med barnevernstjenesten, fosterhjemstjenesten (staten) og Fylkesmannen. Mange fylker har klart å etablere faste samarbeidsmøter med alle ovennevnte instanser. Utfordringen er fortsatt å komme i et jevnlig samarbeid med de kommunale barnevernstjenestene. Dette er viktig da de fleste henvendelsene kommer fra det kommunale barnevernet, og det er her myndigheten for beslutninger ligger.

Det er et mål i alle fylker å rekruttere flere medlemmer, og den kanskje viktigste medlemsvervingen foregår på Pride-samling og fellessamlinger med Bufetatene. Mange av fylkesforeningene har lagt vekt på medlemsrekruttering i 2013. Alle fylkene er ikke invitert til å delta på Pride, men det må være et mål at alle fylkene deltar enten med innlegg eller stand i løpet av Pride-kurset. Mange Bufetater er behjelpelig med å sende ut diverse informasjon fra fylkesforeningene, og de stiller også lokaler til disposisjon for foreningens samlinger. Bufetat har i mange regioner vært en fin drahjelp for Norsk Fosterhjemsforening og det er et godt samarbeidsklima. Denne hjelpen, samt gradvis en bedre profilering ved samlinger, foredrag, god rådgivning, har ført til et økt medlemstall for 2012 og det samme har skjedd i 2013.

Noen fylkesforeninger har også gjennom 2013 hatt problemer med å få nok tillitsvalgte i styrene. Tillitsvalgte i Norsk Fosterhjemsforeningen har store oppgaver, men det er viktig at vi har velfungerende fylkesstyrever som arrangerer samlinger for alle fosterforeldre, fosterbarn og egne barn. Det ligger ekstremt mye arbeid bak de arrangementene som fylkesstyrene legger til rette for medlemmene og deres familier. Disse samlingene er kanskje noe av det viktigste lokalforeningene gjør. Hovedstyret har prioritert fylkesforeningene både ved fylkesledersamling i januar og ansettelse av midlertidig prosjektstilling fra mai for å utvikle kommunikasjonssiden gjennom web/FB, brosjyre og andre profileringsmetoder. Antall styremøter i fylkene varierer fra 2 til 10 gjennom året. Referat blir sendt fortløpende til regionansvarlig i hovedstyret og til sekretariatet etter hvert møte.

1.6 PROFILERING, KOMMUNIKASJON OG MEDIA

Det har blitt arbeidet kontinuerlig med å ajourføre medlemmenes e-postadresser da dette er nødvendig for å nå alle medlemmene utover dem vi når gjennom Fosterhjemskontakt. Det er fortsatt for mange av våre medlemmer som ikke har oppgitt e-postadresse. Her gjenstår et formidabelt arbeid da vi får mange Fosterhjemskontakt i retur. I tillegg er det blitt oppfordret til å ha en fast e-post til hvert av fylkene uavhengig av personen som sitter som tillitsvalgt. At fylkesforeningene bruker fylkets e-postadresse er viktig i forhold til at resten av styret skal ha tilgang på informasjon og at informasjon videreføres til tillitsvalgte som kommer etter sittende styre.

Profilering gjøres av foreningen på flere arenaer. Vi har i 2013 fokusert på videreutvikling av foreningens webside inkludert fylkesforeningenes egne sider. Foreningen har også vært tilstede på facebook gjennom opprettelsen av en egen side for foreningen, samt grupper for hver enkelt fylkesforening. Det har videre blitt satset stort på fornying og utvikling av nytt informasjons- og profileringsmaterieil for foreningen som ny brosjyre og medlemsmappe

Å delta i høringsgrupper, gi høringsinnspill, holde foredrag og komme med uttalelser i media er også en viktig del av profileringsarbeidet. I 2013 har foreningen blant annet sendt inn høringsinnspill vedrørende endringer i adopsjonsloven og Prop. 106 L *Endring i barnevernloven*. Foreningen har sittet i referansegruppe tilknyttet kartlegging av fosterforeldres økonomiske rammevilkår med evaluering av bruken av statlige forsterkede fosterhjem. Norsk Fosterhjemsforening sentralt og lokalt blir til enhver tid oppringt for intervju i TV, radio eller avis. Gjennom 2013 har det vært ca 15 henvendelser sentralt. Det har vært Nrk Rogaland og Nrk Troms og Finnmark, Nrk radio – alle i forhold til tilsyn og avik.. Flere artikler i Bergens Tidene med tema: for mange plasseres i fosterhjem og - rekruttering av fosterhjem til eldre barn. Vårt Land henvendte seg angående SSBs statistikk, og tilsyn. P5, Nrk radio, Syd Nytt har også hatt artikler om tilsyn hvor vi har blitt intervjuet. Intervju med Adresseavisa vedrørende frikjøp. Det har også gjennom året vært flere henvendelser fra diverse tidsskrift.

Internasjonalt profileres foreningen gjennom deltakelse i det nordiske og europeiske nettverksgruppene Nofca og Apfel og den verdensomspennende IFCO.

E-post er en av foreningens viktigste kanal for kommunikasjon med våre medlemmer og tillitsvalgte. Fylkesforeningens e-postplattform fungerer ikke optimalt med forekomst av mye spampost, samt lite verktøy og funksjoner. Arbeidet med overgang til ny og bedre e-postplattform er godt i gang og videreføres i 2014.

På landsmøtet 2013 ble det avgjort det skal arbeides videre med en ny logo og visjon for foreningen i 2015, som avgjøres på landsmøtet 2015.

1.7 FAGLIG RÅD

Faglig Råd er et rådgivende organ for Norsk Fosterhjemsforening når det gjelder faglige spørsmål. Rådet er sammensatt av 3-5 fagpersoner. Faglig Råd har i 2013 bestått av:

Psykolog Vigdis Bunkholdt
Instituttleder og jurist Kirsten Sandberg
Sosionom Hege Sundt
Advokat Astrid Haram

ÅRSBERETNING 2013

Norsk Fosterhjemsforening

Norsk Fosterhjemsforenings styreleder Torunn Hauen Aks
Fagkonsulent Jennifer Drummond Johansen
Generalsekretær Tove M S Wahlstrøm

Faglig Råd har hatt ett møte i 2013.

Det er stort behov for juridisk og psykologisk bistand i sekretariatet i forbindelse med intrikate juridiske- og faglige spørsmål som vi blir kjent med gjennom alle henvendelsene generelt og spesielt på rådgivningen.

1.8 SEKRETARIATET

Sekretariatet er lokalisert i Oslo sentrum med gangavstand til alle viktige samarbeidsparter. Sekretariatet har 3,6 stillingshjemler (generalsekretær 100 prosent, fagkonsulent 50 prosent, redaktør for Fosterhjemskontakt ca. 50 prosent, organisasjonssekretær 100 prosent, regnskapsfører 40 prosent og sekretær 20 prosent. Fra mai prosjektstilling 100 prosent).

De ansatte har i 2013 bestått av generalsekretær Tove M S Wahlstrøm, organisasjonssekretær Iren Andersen, fagkonsulent Jennifer Drummond Johansen, redaktør Åse L. Larsen og regnskapsfører Anne Enger. Fra mai har Linn Karusbakken Hagen vært ansatt i en ettårig prosjektstilling Tone Skadberg har erstattet Cecilie D Bergsholm som sekretær en dag i uken fra høsten 2013.

Sekretariatet har gjennomført sekretariatsmøte hver tirsdag formiddag. Her blir det gitt informasjon, diskutert aktuelle problemstillinger, nettgjennomgang, oppfølging og effektivering av hovedstyrets fattede vedtak, m m. Det skrives referat fra hvert møte.

Det har vært stor stabilitet og lite sykdom blant de ansatte også i 2013, men oppgavene i sekretariatet er mange og har økt de senere årene. Da det lenge har vært behov for flere personer, og spesielt med kompetanse på webutvikling/sosiale medier og prosjektsøknader, vedtok hovedstyret å ansette en person i en ettårig midlertidig prosjektstilling for utvikling av disse områder. Landsmøtet 2013 vedtok utvidelse av midlertidig prosjektstilling ut 2014. Sekretariatet har ansvar for utgivelse av Fosterhjemskontakt 6 ganger i året, gi råd og veiledning i forhold til henvendelser. Henvendelsene har økt i antall og kompleksitet for hvert år. Sekretariatet ved generalsekretær skal også gjøre saksutredninger som legges frem i hovedstyret for endelig vedtak, som for eksempel regnskap, budsjett, statistikk, diverse utredningsoppgaver, høringsinnspill, medlemsutvikling, organisasjonsutvikling og innlegg og kontakt med media. Sekretariatet forbereder og etterbehandler også saker til landsmøtet. Sammen med hovedstyret har sekretariatet forberedt og gjennomført organisasjonskurs og ledersamling samt landsmøtet i 2013. Generelt sett har det vært et høyt aktivitetsnivå for å løse mange oppgaver gjennom 2013. Det har i tillegg blitt mange forespørsler om foredrag og media har også gitt oss stor aktivitet. Generalsekretær representerer også i forskjellige nasjonale referansegrupper I det nordiske nettverket Nofca innehar Norge sekretærfunksjonen for de neste to årene frem til 2015 hvor vår forening får Presidentvervet.

Det er mange henvendelser sentralt, og det har også vært svært mange utredningsoppgaver og høringsinnspill i forbindelse med evaluering av forvaltningsreformen de siste årene. Noe som har gått på bekostning av oppfølging og organisasjonsutvikling innad i foreningen.

Norsk Fosterhjemsforening er fremleiere til Norsk Barnevernsamband og Centrum Logopedi.

2. ØKONOMI

Norsk Fosterhjemsforenings inntektskilder i 2013 var driftstilskudd fra Barne-, ungdom – og familiedirektoratet (Bufdir), medlemskontingent, støtteannonsesalg i Fosterhjemskontakt (gjennom Media Direct), salg av temahefter og bøker, leieinntekter, og administrasjonsgebyr fra prosjekter innvilget av Helse- og Rehabilitering.

Det er gledelig å se at medlemstallene har økt fra 3233 i 2012 til 3409 i 2013 særlig med bakgrunn i at de fleste andre organisasjoner sliter med rekruttering av medlemmer.

For 2013 ble søknad om driftstilskudd endret ved at det ikke lenger er Bld, men Bufdir som er ansvarlig søkeinstans. Det er nå utarbeidet regelverk for tilskuddet. Målgruppen for tilskuddsordningen er utsatte barn, unge og deres familier. Det er videre satt opp kriterier for måloppnåelse. Foreningen skal utfylle andre aktørers innsats. At søknaden heretter skal rettes til Bufdir utløser også mulighet for foreningen til å klage på avgjørelsen. Den muligheten har ikke foreningen hatt tidligere.

Norsk Fosterhjemsforening fikk etter søknad 3.25 mill i driftsstøtte fra Bufdir. Foreningen søkte om 5 mill. Foreningen fikk tildelt det samme beløpet som i 2012. Avgjørelsen på driftstilskuddet og overføring av penger kom også i 2013 seint på året. Det betydde en stram budsjettføring det første halvåret. Budsjettet ble to ganger lagt opp til revidering i løpet av 2013.

For 2013 ble det budsjettert med et underskudd på kr 798 000. Årsregnskapet viste et underskudd på kr 274 116, noe mindre enn budsjettert pga sent utbetalt driftstilskudd, høyere momsrefusjon og avgiftsfritt salg, og lønn er totalt sett lavere enn budsjettert. Hovedstyret la opp til et styrt underskudd ved i mai å ansette midlertidig person som ivaretok utvikling av kommunikasjon og profilering.

3. HANDLINGSPLAN

Handlingsplan og tiltaksplan er Norsk Fosterhjemsforenings styringsinstrument. Fylkesforeningene styrer etter aktivitetsplan som skal gjenspeile handlingsplanens punkter. Det vises til handlingsplan 2012-2014. Handlingsplan trekkes ut av selv årsberetning for 2013.

Foreningens formål

Foreningen skal være en aktiv pådriver for å heve kvaliteten på alle plan innen fosterhjemsomsorgen.

Dette punktet viser foreningens deltakelser i nasjonale referansegrupper/arbeidsgrupper, møter, prosjekter, samarbeid, foredrag, deltakelse i nasjonale og internasjonale sammenheng og kontakt med media. Mange av aktivitetene gjenspeiler profilering av foreningen som gjøres ved styreleders, generalsekretærs og tillitsvalgtes arbeid.

Det er lobbet og sendt høringsinnspill for punkter som står under de forskjellige tiltakspunktene. Tilsyn med barn i fosterhjem har ikke vært på tiltaksplan i 2013, men i 2011 og 2012. Stortinget vedtok i juni å profesjonalisere tilsynet. Endret navnet fra tilsynsfører til tilsyn med barn i fosterhjem. Foreningen har, sammen med mange andre tunge aktører, argumentert for å legge tilsynet bort fra kommunen, men Stortinget vedtok at tilsynet skulle være et kommunalt ansvar.

Oppnådde mål i forhold til tiltaksplan for 2013:

1) Sikre fosterbarn gode oppvekstvilkår (fra handlingsplanen)

Tiltak

Arbeide for at alle fosterbarn blir utredet slik at de sikres riktig og tilstrekkelig hjelp og tiltak til rett tid ved barnets alle overganger i perioden 0-23 år.

At barn skal utredes nøye før plassering har foreningen lobbet for i mange år. Stortinget vedtok i Prop 106 L kap 9.2.3 at det skal sikres god utredning av barnet før plassering. Det betyr at barnet raskere får rett tiltak og, ved at fosterforeldre får informasjon, blir bedre i stand til å hjelpe barnet fra starten av. Det er i 2013 ikke oppnådd bedre rutiner i forbindelse med ettervern.

Tiltak

Arbeide for at hvert fosterbarn får tilgang på sin livshistorie gjennom egen livsbok.

Dette arbeidet har vært foreningens tiltak gjennom både 2012 og 2013. *Mitt Liv. Biografisk arbeid med barn - å lage en livsbok* ble lansert høsten 2011. Gjennom 2013 er det gitt forelesninger, livsboken er presentert på foreningens årlige organisasjonskurs og på landsmøtet. Det er utviklet en Power Point-presentasjon samt en intern videopresentasjon av boken til bruk for fylkesforeningene ut mot deres samarbeidsparter. Det europeiske nettverket Apfel har livsbok som fokusområde for konferanse i 2015 i tillegg til to andre temaer.

Stortinget vedtok Prop. 106 L *Endringer i barnevernloven* i juni 2013 hvor det i kapittel 9.2.1 blant annet står at barn skal vite om sin bakgrunn, oppvekst og hvorfor de er i fosterhjem. Barneverntjenesten skal sikre dokumentasjon av fosterbarnets historie, der det foreslås å bruke livsbok. Gjennom arbeidet med livsbok har foreningen også lagt vekt på å gi et verktøy til kommunikasjon og at de gjennom arbeidet med boka blir mer bevisst til å medvirke i egen situasjon. Bufdir. innvilget et ettårig prosjekt for en videointroduksjon og mulig nettportal av livsboken.

Likeledes har vi i gjennom flere år arbeidet for bedre rettssikkerhet for barn i fosterhjem både ved oppfølging og partsrettigheter for barn under 15 år og funksjonshemmede barn. Det siste er ikke tatt hensyn til i Prop 106L.

Det er i løpet av året oppnådd samarbeid med Sametinget hvor blant annet det er tenkt at urbefolkningens barn skal gjennom livsbok ivareta sin kultur og språk.

Gjennom foreningens prosjekt *Drømmelandet*, et praktisk prosjekt om fotografi som skal munne ut i en utstilling, er det lagt vekt på å få fosterbarnas stemme frem gjennom de bildene de tar. Ungdom som har deltatt i dette prosjektet er også tenkt å være deltakere som ungdomsråd i forbindelse med foreningens diverse høringsinnspill.

2) Forbedre fosterforeldrenes rammevilkår (fra handlingsplan)

Tiltak

Arbeide for at fosterforeldres egne barn blir hørt og ivaretatt.

Gjennom fylkesforeningenes samlinger får også fosterforeldres egne barn tilgang. Det er viktig at de har disse møtestedene. Men her lobbet det mot myndighetene for å endre retningslinjer; *Barneverntjenesten bør også vurdere behovet for oppfølging av fosterforeldrenes egne barn, og*

eventuelt ha egne samtaler med disse ved besøk i fosterhjemmet – her må det endres fra **bør** til **skal**. Kanskje vi ved det ville ha unngått Stordsaken. Det er helt vesentlig at hele fosterhjemmet følges opp etter et nytt barn kommer inn i familien

Foreningen har lobbet for nasjonale retningslinjer for fosterforeldres rammevilkår. Det er store variasjoner fra kommune til kommune hvordan oppfølging, veiledning og økonomiske rammevilkår blir ivarettatt. I Prop. 106 L vedtok Stortinget at Bld skulle arbeide videre med fosterforeldres økonomiske rammebetingelser og bruk av statlige og kommunale forsterkede fosterhjem. Bufdir fikk i oppdrag å utrede, og arbeidet ble utført av PWC. Det ble blant annet gjennomført fokusgruppeintervju i tre regioner, hvor foreningen var deltagende med fosterforeldre. I tillegg har foreningen vært representert i referansegruppe som også vil avslutte sitt arbeid i 2014.

Det er videre lobbet gjennom mange år for å sikre god oppfølging og veiledning av fosterforeldre, og i Prop 106 L jfr. 9.2.6 skal det sikres god oppfølging og veiledning til fosterforeldre. Det skal gis kunnskapsbasert veiledning til fosterforeldre. Og det skal videre sikres kvalitet i den generelle veiledning med økt vekt på kunnskapsbasert veiledning. Det skal samarbeides med utdanningssektoren for å legge til rette for at fosterhjemsarbeidet i større grad skal inngå som del av utdanningene som kvalifiserer til arbeid i barnevernet. Foreningen har lenge lobbet for at utdanningen må øke sin prioritering innen fosterhjemsområdet. Det sies at det er kun 6-8 timers undervisning i området gjennom en 3-års høyskoleutdanning.

3) Styrke Norsk Fosterhjemsforening som en attraktiv interesseorganisasjon (fra handlingsplan)

Tiltak

Arbeide for at det blir attraktivt å sitte som medlem i fylkesstyret.

Tillitsvalgte har fått tilgang på diverse maler og startpakke slik at det blir lettere å komme som ny inn i styret og forenkle byråkratiet. Gjennom 2013 er det lagt vekt på å øke kommunikasjonsplattformen opp mot fylkene og vis versa. Regionansvarlige i hovedstyret har økt fokuset mot fylkesforeningene og følger opp før og etter hovedstyremøter.

Hovedstyret samlet fylkesledere i januar, da det er for kort tid i organisasjonskurset for lederopplæring. Det er utarbeidet en kortfattet årsberetning og fylkene har fått 1-2 livsbøker, refleks, roll up og pins til bruk i fylket.

Tiltak

Arbeide for å profilere Norsk Fosterhjemsforening

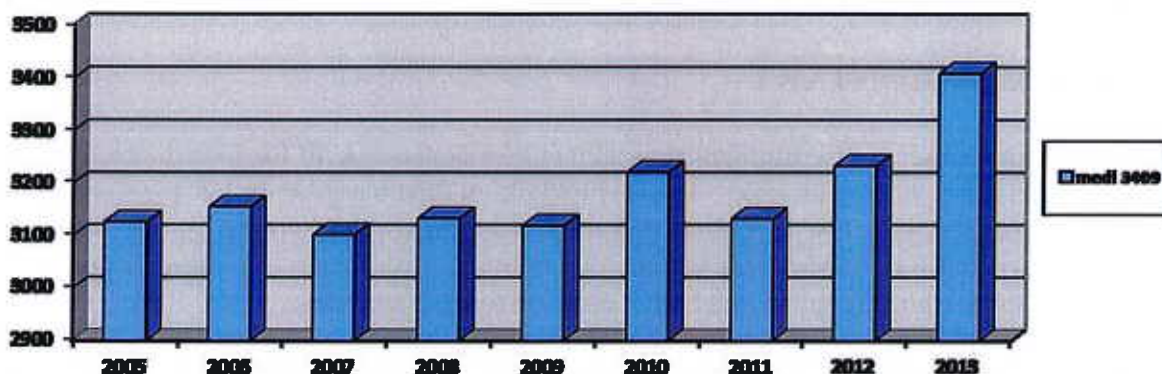
Utvikle profilering gjennom møter, samlinger, nasjonal og internasjonal deltakelse, media, webside, sosiale medier, Fosterhjemskontakt, reklamefilm, diverse brosjyrer og materiell, etablere kontakt med Sametinget. Det er videre satt av i budsjett 2013 midlertidig prosjektstilling ut 2013. Her er det i løpet av året gjort forbedringer på web-hovedsiden sentralt og lokalt. Felles fylkessider er utarbeidet, ny brosjyre og felles retningslinjer for bruk av facebook ble utarbeidet og vedtatt på landsmøte i oktober 2013.

I forbindelse med fosterhjemsuke i november ble det sendt brev til alle ordførere med oppfordring til å løfte frem fosterforeldrene i sin kommune.

4. MEDLEMSUTVIKLING

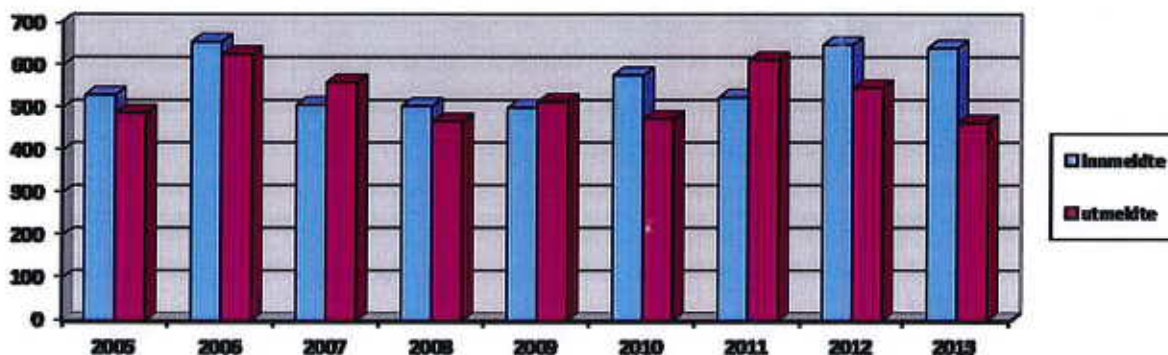
Per 31.12 2013 hadde Norsk Fosterhjemsforening 3409 medlemmer.

Medlemsoversikt pr 31. desember fra 2005 til 2013

Oversikt over medlemmer pr 31.12 fra 2005 til 2013 viser en stabilitet i medlemsmassen med et gjennomsnitt i perioden på medlemmer.

Nedenfor vises innmeldte og utmeldte medlemmer i perioden 2005 til 2013. Her går det frem at Norsk Fosterhjemsforening gjennom 2013 har hatt flere innmeldte (640) enn utmeldte (464) medlemmer.

4.1 FAMILIEMEDLEMMER/STØTTEMEDLEMMER

Det totale medlemstallet for år 2013 er 3409. Det er 176 medlemmer flere enn 2012. Av disse er det registrert 3241 medlemsfamilier, 160 støttemedlemmer og 8 æresmedlemmer. Totalt ble det innmeldt 640 nye medlemsfamilier/støttemedlemmer. Det er utmeldt 464 medlemsfamilier og støttemedlemmer i 2013.

I 2013 har foreningen totalt 11 støttemedlemmer som hver mottar 1 eksemplar av Fosterhjemskontakt fordelt på følgende fylker : Akershus: 3, Oslo: 2, Buskerud: 1, Rogaland: 3, og Sør-Trøndelag: 2.

13 fylkesforeninger har økt medlemsmassen per 31.12.2013. Disse fylkene er: Rogaland + 16 medlemmer, Østfold + 22 medlemmer, Finnmark + 3 medlemmer, Hordaland + 26 medlemmer, Sogn og Fjordane + 17 medlemmer, Nord-Trøndelag + 34 medlemmer, Sør-Trøndelag + 2 medlemmer, Nordland + 7, Møre og Romsdal + 20 medlemmer, Hedmark + 17 medlemmer, Buskerud + 23 medlemmer, Aust-Agder + 8 medlemmer, Oppland + 11 medlemmer.

5. FOSTERHJEMSKONTAKT

Norsk Fosterhjemsforening gir ut Fosterhjemskontakt, et 40 siders tidsskrift for fosterhjemsarbeid. Fosterhjemskontakt har et opplag på 4500. Tidsskriftet kom ut med 6 utgivelser i 2013. Åse L. Larsen har vært redaktør for disse utgivelsene. Tidsskriftet inneholder fagartikler, reportasjer om fosterforeldres og fosterbarns erfaringer, foreningens høringsinnspill, organisasjonsinformasjon, presentasjon av forskningsprosjekter og politiske temaer på barneverns- og fosterhjemsfeltet.

I tillegg er det flere faste spalter i tidsskriftet. Det er en spalte for juridiske spørsmål, samt en spalte under vignetten «Spør rådgiver». Disse spaltene speiler noen av de vanskelige problemstillinger som kommer inn til rådgivningstjenesten. Det er henholdsvis advokat Astrid Haram og fagkonsulent Jennifer Drummond Johansen i Norsk Fosterhjemsforening som skriver til disse to spaltene. Øydis Skogholt har ansvaret for to faste sider. Siden «Tanker på tampen» speiler spørsmål og problemstillinger innenfor barnevernsarbeid på en tankevekkende måte. Den faste siden «In(n)siden» er barn og unge egen side.

Fosterhjemskontakt har et redaksjonelt råd bestående av medlemmer i foreningen. Rådet har i 2013 bestått av disse medlemmene: Anne-Karin Hallangen, Elisabeth Vedeler, Siv Ragnhild Schultz og Tone Mjåvatn. Arbeidet i redaksjonsutvalget gjøres via e-post og telefon. Utvalget får ikke honorar for sin deltagelse i det redaksjonelle arbeidet. Media Direct Norge AS har ansvar for salg av støtteannonser i Fosterhjemskontakt.

Ved utgangen av 2013 hadde Fosterhjemskontakt 367 i tillegg til medlemmene som også får tilsendt tidsskriftet. 42 var gaveabonnenter til blant annet stortingspolitikere,

6. PROSJEKTER

6.1 PROSJEKTER 2013

Norsk Fosterhjemsforening har hatt oppstart av tre nye prosjekter og avsluttet to prosjekter i løpet av forrige år.

6.1.1 Nye prosjekter

Drømmelandet – fotoprosjekt for ungdom i fosterhjem

Oppstart januar 2013 og prosjektet er en del av foreningens arbeid med å fremme medvirkning for barn i fosterhjem. Prosjektet er et samarbeid med Forbundet Frie Fotografer (FFF) og har som mål å legge til rette for at fosterbarn gjennom bruk av foto kan få uttrykke hva de er opptatt av i sine liv. Åtte

ungdommer har deltatt på 5 fotoworkshops og prosjektet avsluttes i mai 2014 med en utstilling av ungdommenes arbeider. Det skal i tillegg lages en fotobok. Prosjektet er finansiert av Extrastiftelsen Helse og Rehabilitering

MITT LIV. Biografisk arbeid med barn – å lage en livsbok

Forening arbeider for at alle fosterbarn skal få tilgang på sin livshistorie gjennom en livsbok. Det arbeides med å gjøre boken kjent og tilgjengelig for relevante aktører og i dette prosjektet skal det utarbeides en introduksjonsfilm til livsboka. Prosjektet er finansiert av Bufdir og er et 1-årig prosjekt som avsluttes første halvår 2014.

Prosjektet «Bro mellom foreldre og fosterforeldre»

For barn som skal forholde seg til flere voksenpersoner som bor atskilt, er det viktig at de voksne kan ha et godt forhold til hverandre. I prosjektet "Bro mellom foreldre og fosterforeldre" vil Norsk Fosterhjemsforening i samarbeid med Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon utvikle verktøy for veiledere innenfor foreningene. Verktøyene skal brukes overfor foreldre og fosterforeldre med tanke på å skape et så godt samarbeidsklima som mulig mellom de to partene. Prosjektet er et 2-årig prosjekt som avsluttes ved utgangen av 2014. Prosjektet er finansiert av Bufdir.

6.1.2 Avsluttede prosjekter:

Utvikling og tilknytning hos fosterbarn ved 2-3 års alder

Heidi Jacobsen fullførte sin doktorgrad ved UIO/ RBUP – øst og sør i 2013 og disputas ventes i mars 2014. Det har blitt publisert 3 artikler i internasjonale fagtidsskrifter. Studien har undersøkt fosterbarns kognitiv utvikling, tilknytning og samspillsferdigheter. Studien gir et godt innblikk i fosterbarns og fosterforeldres tilknytning og annen utvikling, og bidrar med kunnskap om hvilke fokus veiledning av fosterforeldre bør ha. Den foreliggende studien kan danne grunnlag for en videre utforskning av hvilke utfordringer fosterbarn står overfor også etter småbarnsalderen. Prosjektet har vært finansiert av Extrastiftelsen Helse og rehabilitering

SøskenRåd

I prosjektet ble unge med erfaring fra fosterhjems og institusjon invitert til gi råd om hvordan

- barn og unge skal høres når søsken plasseres
- kontakt mellom søsken skal bestemmes og være
- barnevernet kan hjelpe med å ta vare på gode folk, i storfamilie, blant venner og i annet nettverk.

Norsk Fosterhjemsforening var ansvarlig søkerorganisasjon. Prosjektet ble gjennomført av Forandringsfabrikken og finansiert av Extrastiftelsen Helse og Rehabilitering.

7. RÅDGIVNINGSTJENESTEN

7.1 ANTALL OG INNHOLD

Rådgivningstjenesten betjenes på torsdager fra kl 9-15 gjennom alle måneder i året, med unntak av juli. Det kommer likevel henvendelser gjennom hele uken, og et økende antall tar kontakt pr. e-post. Omtrent 340 besvarte henvendelser er registrert inn til sekretariatet i 2013. I tillegg driver flere av fylkesforeningene likemannsarbeid og disse har egne telefontider hvor fosterforeldrene kan henvende seg. Rådgivningstjenesten er for medlemmer, men vi får også henvendelser fra fosterbarn, foreldre,

tidligere fosterforeldre, barnevernstjenester, Bufetat, Nav, studenter, advokater og andre. Det er også mange fosterforeldre som ikke er medlemmer som henvender seg. Disse må vi dessverre avvise på grunn av manglende kapasitet.

Hovedvekten av henvendelser kommer fra fosterforeldre som har oppdrag gjennom det kommunale barnevernet, men vi har også jevnlig henvendelser fra statlige hjem. Det er få henvendelser fra fosterforeldre som har oppdrag gjennom det private.

Å være fosterforeldre kan oppleves som et vanskelig og ensomt oppdrag, og særlig i de sakene hvor det ikke er et godt samarbeid med barnevernet. Vi får stadig tilbakemeldinger fra fosterforeldre om at de ikke hadde hatt noen andre steder å henvende seg hvis det ikke var for rådgivningstelefonen. Vi får inn spørsmål om stort og smått, men mange av sakene er alvorlige og sammensatte.

Rådgivningen har som mål å være løsningsorientert og ikke bidra til å eskalere konflikter. Vi forsøker å opptre som en objektiv tredjepart, noen som kan se situasjonen fra utsiden, og som kan bidra til at fosterforeldre og barnevern sammen kan finne en vei ut av utfordringene de står ovenfor.

Gjennom rådgivningen får Norsk Fosterhjemsforening hovedsakelig kunnskap om hva som ikke fungerer. Av og til får vi høre historier om saker der samarbeidet fungerer godt, men som regel er det slik at fosterforeldre ringer rådgivningen når de står overfor problemer de ønsker hjelp til å løse, og hvor de føler at det ikke er hjelp å få hos barnevernet. Henvendelsene som kommer inn sentralt blir fulgt opp ved å løfte problemstillinger videre til samarbeidsinstanser som KS, Bld, Bufdir, Barneombud, politikere og media.

Erfaringskunnskapen vi tilegner oss gjennom rådgivningstjenesten er, sammen med annen kunnskap, viktig i forhold til hvilke prioriteringer Norsk Fosterhjemsforening gjør i sitt interessepolitiske arbeid.

7.2 GEOGRAFI

Alle fylker er representert, men Oslo, Østfold, Rogaland og Sør-Trøndelag ligger litt over de andre i 2013. Hvilke fylker som er mest aktive varierer fra måned til måned og fra år til år og det kan være mange årsaker til dette. I noen tilfeller ser vi at vi får mange henvendelser fra kommuner hvor barnevernet fungerer dårlig. Andre ganger ser vi at aktivitetsnivået i de enkelte fylkesforeningene kan påvirke antall henvendelser vi får fra medlemmer inn til sekretariatet. Det kan handle om hvor mye de informerer om rådgivningstjenesten og det kan handle om hvor mye de henviser videre saker som kommer inn lokalt.

7.3 TEMAER

Temaene som følger er i hovedsak valgt ut fra både omfang og alvorlighetsgrad, og vil gi et bilde av hva slags saker og henvendelser som kommer inn til oss. Det kan være vanskelig å kategorisere henvendelsene under enkelttemaer, fordi sakene som ofte omhandler utfordringer på mange områder. Nedenfor følger de temaene som har utpekt seg i løpet av året:

- Mangel på oppfølging og veiledning
- Utilsiktede flyttinger
- Ettervern
- Økonomi

- Problemstillinger knyttet til NAV
- Problemstillinger knyttet til Fosterhjemsavtalen
- Samvær
- Adopsjon

8. SAMARBEID OG KONTAKT UTENFOR ORGANISASJONEN

8.1 SAMARBEIDSINSTANSER

Det har gjennom 2013 været faste samarbeidsmøter med Bld, Bufdir, Landsforeningen for barnevernsbarn, Barneombudet og representanter fra Familie- og kulturkomiteen på Stortinget. Det har vært færre formelle møter med KS. Gjennom året har det vært mange referansemøter/programutvalg o.l hvor diverse organisasjoner er tilstede, noe som innbyr til uformelle møter med viktige aktører i barnevernet.

Norsk Fosterhjemsforening har i løpet av høsten etablert samarbeid med Sametinget. De ønsker en samarbeidskontrakt som vil bli underskrevet i begynnelsen av 2014. Direktekontakten med Sametinget vil være gjennom to møter i året (ett i Karasjok og ett i Oslo) samt kontakt per telefon og e-post.

Det har vært møte mellom Oslo Ap og foreningen i forbindelse med frikjøp og pensjon. Fylkesmannen i Oslo og Akershus tok initiativ til møte med foreningen i forbindelse med landsomfattende tilsyn.

Foreningen har hatt et tett samarbeid med NOVA i forbindelse med diverse forskningsprosjekt, og vår medlemsmasse som informanter. Generalsekretær har blitt intervjuet av Direktoratet for forvaltning.

8.2 HØRINGSINNSPILL

Gjennom året har foreningen hatt skriftlig og muntlig høring i forbindelse med endring i adopsjonsloven, flere høringsinnspill muntlig og skriftlig i forbindelse med endringer i barnevernloven, tilsyn med barn i fosterhjem og høringsinnspill i Familie- og kulturkomiteen.

9. INTERNATIONALT SAMARBEID

9.1 NOFCA

Den årlige konferansen i det nordiske fosterhjemsnettverket NOFCA ble arrangert av Norge, i Oslo, og Norsk Fosterhjemsforening var vertsforening. NOFCA ble stiftet i Oslo for 13 år siden, og har samling en gang i året. Vertslandet går på omgang og i fjor arrangerte Sverige.

Seminaret som gikk over to dager, ble avholdt i foreningens lokaler i Storgaten 10A. Det var til sammen ni deltakere fra Finland, Sverige, Danmark, Færøyene og Norge. Grønland og Island hadde ikke representanter dette året, og Færøyene og Danmark stilte med kun en representant. Nettverket pleier å ha en deltakelse opp til 15 personer. Sekretariatet var til stede på fagdagen med redaktør, prosjektansvarlig og fagkonsulent.

NOFCA står for Nordic Foster Care Association og nettverket består av deltakere fra ulike fosterhjemsforeninger/organisasjoner og to statlige barnevernkontor. Det er tospråklig engelsk og samnordisk. Prosjektmedarbeider gjorde et glimrende arbeid med oversetting av to av foredragene og hjalp til underveis med oversetting for de finske deltakerne.

Målet med dette nordiske nettverket er å forbedre kvaliteten på fosterhjemsarbeidet i de nordiske land gjennom utveksling av erfaringer og forskning, stimulere til mer forskning, organisere samlinger og konferanser, samt gjøre fosterhjemsarbeidet kjent både for politikere og allmenheten.

Representanter fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Barne-, ungdom- og familiedirektoratet og KS var spesielt invitert til første dag av seminaret som alltid er en fagdag. Fylkesforeningene fikk også invitasjon men ingen av fylkesforeningene var deltakende.

9.2 IFCO

IFCO (International Foster Care Organisation) er det eneste internasjonale nettverk som er dedikert til å fremme og støtte fosterhjemsomsorg verden over. IFCO er en multikulturelt arena hvor barn, unge, fosterforeldre, foreldre som har sine barn i fosterhjem, sosialarbeidere, akademikere, forskere, frivillige, media, politikere og andre kan møtes og utveksle erfaringer.

Norsk Fosterhjemsforening har vært medlem i mer enn 20 år. Dersom medlemmer ønsker å delta på fremtidige konferanser får de redusert deltakeravgift ved å oppgi organisasjonens medlemsnummer (kontakt sekretariatet).

Ungdomsdeltakelse

Helt siden oppstarten i 1981 har *IFCO Ungdom* vært en aktiv deltaker og har promotert ungdomsdeltakelse og rådgivning/konsultasjon. Ungdom med erfaring fra fosterhjemsomsorg er involvert i beslutninger, kurs, foredrag og rådgivning. De har også sitt eget internasjonale nettverk.

IFCO 2013

Deltakere fra Norge: Norsk Fosterhjemsforening var representert med styreleder og generalsekretær. I tillegg deltok to personer fra hovedstyret, to representanter fra Bufdir, en person fra Barne- og familieetaten i Oslo og to personer fra NHO service. Til sammen 9 fra Norge.

IFCO 2013 ble arrangert i Japan «Soloppgangens land. Barnevernpolitikk i Japan har utviklet seg mye de siste årene. Spesielt siden 2011 i sammenheng med jordskjelvet hvor mange barn mistet en eller begge av sine foreldre, besluttet myndighetene å plassere små barn i familielignende hjem istedenfor institusjoner. Omtrent 45 000 barn er plassert utenfor opprinnelseshjemmet i Japan. Av disse er ca 4 300 plassert i fosterhjem. Omvendt av Norge, er 90 prosent av alle barn i Japan blir plassert i institusjon og 10 prosent i fosterhjem.

Dette var en viktig konferanse for Japan og utviklingen av fosterhjemsomsorgen. Ca 1200 deltok på konferansen, hvor japanske fosterforeldre var i overveldende flertall. Temaet for denne konferansen var *Moving Forward Hand in Hand for Foster Care*.

Konferansen berørte mange temaer, men viktigst var barnets/ungdommens medvirkning, erfaringer fra tidligere fosterbarn hvor Kevin Brown fra USA fortalte om sine erfaringer. Han sammen med andre foredragsholdere vektla skole og utdanning for fosterbarn. Barn og ungdoms medvirkning ble satt i fokus, som enkeltindivid, som gruppe og hvordan de kan være med å påvirke politiske beslutninger.

Ettervern, plasseringer i barnets slekt- og nettverk, beskyttelse av barn ved naturkatastrofe og fosterhjemsomsorg i Asia var også temaer. Japan fikk et stort behov for fosterhjem etter jordskjelvet i 2011 hvor mange barn ble foreldreløse. Mange ble plassert hos besteforeldre som igjen er en usikker plassering på grunn av høy alder. Japanske hjem er trangbodde, og dette er en av mange årsaker til at institusjon blir valgt fremfor fosterhjem.

Jennifer Davidson fra England fremla «Guidelines for the Alternative Care of Children» som er et kvalitetsverktøy med retningslinjer og standarder innen fosterhjemsomsorgen i England og Europa. En viktig presentasjon for oss som deltakere og i et land hvor storparten av barn som ikke kan bo med foreldre er plassert i institusjon.

Judy Sebba fra England presenterte en internasjonal litteraturgjennomgang av metoder som brukes innen valg av fosterforeldre «How are foster carers selected?» utgitt av Rees Center (Research in Fostering and Education, University of Oxford. Anbefalt lesning.

Også denne gangen, som mange av de øvrige IFCO konferansene, ble livsbok presentert. Myrna McNitt, professor ved Dominican University, USA forklarte nødvendigheten av livsbok som et direkte praktisk verktøy for blant annet å hjelpe barnet/ungdommen til å forstå hvorfor det er i fosterhjem, - for å fremme dets mentale helse, - og å utvikle dets sosial identitet. Hun ga praktiske eksempler og teknikker på hvordan en skulle utvikle livsboken.

Konferansen hadde eget program for ungdommen. Det var en japansk jente som bar det norske flagget inn ved åpningen, da Norge dette året ikke hadde representant.

Den regionale IFCO konferansen skal arrangeres i Kiev i 2014 og verdenskonferansen er lagt til Sidney, Australia i november 2015.

9.3 APFEL

Norsk Fosterhjemsforening fikk forespørsel i desember 2010 om å sitte i en nettverksgruppe med ledere og forskere innen fosterhjemsomsorgen i Europa. En gruppe startet allerede i desember 2010, og generalsekretær har representert foreningen siden 2011.

To møter er avholdt i 2013, begge over to dager. Organisasjonen har brukt litt tid til å finne sin form. Det er viktig med formidling av forskning og utvikling innen feltet. Det skal opprettes et nettsted for litteratur og informasjon og målet er å avholde en europeisk konferanse i 2015. Det har vært opptil 30 deltakere på møtene noe som er maks hva gruppen kan tåle. Møtene foregår i Brussel og er bredt representert fra Europa selv om ikke alle landene deltar. Sverige og Norge er de eneste fra Norden.

Det er valgt ut tre hovedområder som skal arbeides med videre fremover:

- 1) Co-parenting
- 2) The voice of the child
- 3) Recruitment and following up programs for fosterparents

Det finnes ingen lignende grupper i Europa og erfaringene fra gruppen vil komme alle landene til gode. Møtene gjennomføres på både fransk og engelsk. Det finnes mange likheter, men også mange forskjeller hvordan fosterhjemsomsorgen er organisert og ivaretatt i Europa. Apfel søkte i 2012 Belgia om formell status som organisasjon. Godkjenningen ble gitt i 2013.

10. MEDLEMSKAP

IFCO

Norsk Fosterhjemsforening er medlem i IFCO og det vises til eget punkt vedrørende denne organisasjonen tidligere i årsberetningen.

Frivillighet Norge

Frivillighet Norge er en paraplyorganisasjon. Norsk Fosterhjemsforening har vært medlem i Frivillighet Norge siden starten for fem år siden. De siste årene har Frivillighet Norge vært svært aktive i forhold til at regjeringen skal følge opp lovnader fra Soria Moria 1. Videre har de vært pådrivere for Frivillighetsmeldingen og at frivillige organisasjoner får momskompensasjon. Frivillighet Norge gjør et godt arbeid for frivilligheten i Norge også innenfor inkludering.

Norsk Fosterhjemsforening gis også anledning til å få konsultasjoner på juridiske og organisasjonsmessige problemstillinger. Foreningen har hatt e-postkontakt i forbindelse med generelle spørsmål vedrørende manglende dokumentasjon for drift og aktivitet i fylkesforeninger. Styreleder og generalsekretær deltok på topplederkonferansen Frivillighet Norge arrangerte i januar.

Norsk Barnevernsamband

Norsk Barnevernsamband leier kontor av Norsk Fosterhjemsforening. Gjennom 2012 ble det store endringer i forhold til ansatte og de sa opp ett av sine to kontorer i Storgata 10 A.

Den Nordiske Barnevernskonferansen ble arrangert i Stockholm i begynnelsen av september. Norsk Fosterhjemsforening var representert med styreleder og generalsekretær.

Populus – Studieforbundet næring og samfunn

Bygdefolkets Studieforbund og Populus studieforbundet folkeopplysning fusjonerte 01.01.2012 og endret navn til Studieforbundet næring og samfunn. Studieforbundet næring og samfunn er et offentlig godkjent studieforbund som har til formål å fremme arbeidet med folkeopplysning og voksnes læring. Norsk Fosterhjemsforening har vært medlem i mange år.

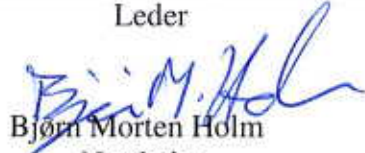
Norsk Fosterhjemsforening sentralt har søkt og mottatt midler gjennom Studieforbundet næring og samfunn i forbindelse med organisasjonskurset i april 2012.

Voksne for barn

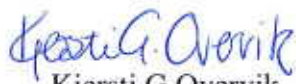
Norsk Fosterhjemsforening er medlem i Voksne for barn. Foreningen har ikke deltatt på kurs eller seminar som Voksne for barn har arrangert i 2012.

ÅRSBERETNING 2013
Norsk Fosterhjemsforening

Torunn Hauken Aks
Leder

Bjørn Morten Holm
Nestleder

Jim Skogholm
medlem

Kjersti G Overvik
medlem

Mia Solberg
medlem

Solfrid K Birkedal
medlem

Hovedstyret 2013-2015

Oslo mars 2014

